

Dvisavaitinis Iliustruotas Jaunimo laikraštis. L. Vyčių organizacijos organas,
TOMAS V. BIRŽELIO (JUNE) 20 D., 1918 M., No. 9 (50)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
 Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October
 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order
 of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Seniau ir Dabar

ESU girdėjęs tokį nuotikį. Vienas didis Tėvynės mylėtojas (lietuvis patrijotas), likimo užmestas į vieną tolimą Rusijos pietų miestą, eidamas gatve, išgirdo lietuviškos dainos melodiją... Išgirdo, suprato ir... apalpo. Praeiviai pakėlė nuo žemės ir nuvežė ligoninėlę, kaip ligonį.

Tai buvo nelabai senai, apie 20 metų atgal. Tai buvo laikais, kada Lietuvą slėgė žiauri carato ranka, kada šiaurės budelis stropiai dabojo kiekvieną lietuvių tautos pulso krustelėjimą, kiekvieną tautinį lietuvių atsidusėjimą. Ar-gi tad bus nuostabus šių dienų jaunajai kartai toks nuotikis lietuvių patrijoto, kaip viršminėtas. Širdis, kuri karštai mylėjo savo kraštą, savo tautą, kuri matė ir jautė tas neteisingai jai daromas skriaudas, turėjo būti jautri į kiekvieną lietuvišką balsą. Daina-gi tais laikais buvo vienatinis tautinis balsas, kurio negalėjo užčiaupti nedoro budelio jėga. Tame tai dainos bal-se ir buvo visa lietuvių tautinė gyvybė, suvirpdanti sielą ir jausmus.

Augščiau privesta tik vienas mūsų tautos praeities paveikslėlis. Panašių rastume galybę. Visi pirmie-

ji mūsų tautos veikėjai, budintojai ir gaivintojai jos dvasios ir tautinės sąmonės, vaizdina mums praeities paveikslą. Augštdavasis dainius Maironis, išėjęs į tamsų tautos vieškelį, tokią raudą giesta: "Nutilo, kaip marės po audrų ir vėjų, kari-nės ir trenksmas ginklų! Vergijoje sunys didžiųjų pranokėjų, užmirę tarp šiaurio nagų!"

Ėjo mūsų dainiai ir tautos atbudinimo apaštalai tamsiu vieškeliu, per miegančius sodžius, miestelius ir miestus. Neatsižvelgdami į kliūtis, į likimą, kuris jiems grėsė, jie skambino savo kankles, kurių balsai kėlė iš miego savo brolius. Kiekvienas atbalsis į jų balsą, kiekvienas naujo atgimimo žibtelėjimas buvo jiems neapsakomai mielas ir brangesnis už gyvastį.

Ačiū pirmųjų tautos apaštalų tokiam pasišventimui, tautos gyvybė liko išgelbėta nuo mirties. Ji vis daugiau ir daugiau ėmė atbusti ir tik reikėjo geresnių sąlygų jos viešam apsireiškimui. Tokios sąlygos atėjo 1904-5 metais. Tuo laiku Lietuva atgavo spaudą ir viešą žodį. Nors caro valdžia vis dar laikėsi įsitvėrus tautos kuno, kaustė jo sava-

rankumą, jo savarankią pažangos eiseną, tečiau ta pažanga veržėsi pro jos rankas, tiško į visas puses.

Dešimts metų po šito naujo lietuvių atbudimo styptelėjimo, Lietuvoje viskas persimainė. Nyksta duminės grincios, nyksta lietuvio triobose nešvari tvarka. Tarp gražių lietuviškų sodų ir sodelių digsta gražios, šviesios-patogios grincios, ukininkas išraižo savo laukus ir užveda gerą sutvarkymą ukės, atnaujina gyvulių veisles, žemės išdirbimo įrankius. Žodžiu sakant, po tos dešimties viešo tautos krutėjimo jau miela buvo pasidairyti po Lietuvą.

Šitą naują išvaizdą ir kultūrą jai nešė lietuviška spauda, savi žmonės. Bet neilgai teko Lietuvai savo atbudimu, savo jauna pažanga džiaugties. Didžiausios karės audros vienu suūžimu iškreipia Lietuvos gyvenimą, pastatydamos jį neaiškaus likimo pusėje. Tiška-nyksta Lietuvos turtai ir žmonės. Nauja tautos

rauda suskamba pasaulio ausysna. Rauda baisi, nes liečia tautos gyvybės, išlikimo klausimą. Karė eina, nelaimės ir vargai slėgia, bet štai net po keturių tokių sunkių karės metų, Lietuvą matome dar nemirusią, bet atkakliai kovojančią už savo teises ir ateitį.

Lietuva turės būti laisva ir neprigulminga. Ji turi užtektinai spėkų to atsiekimui. Neapleis jos ir tie sunūs, kurie toli nuo jos rubežių, svetur. Tam pilnai mes galime tikėti. Visur, kur tik dabar yra lietuvių, matome jų atbudimą, matome jų pritarimą Lietuvos laisvei ir neprigulmybei.

Pilnai galime intikėti, kad ateis ta diena, kada visos tautos dalys, skaudaus likimo išmėtytos, išdraskytos, susirinks, susistatys į vieną kuną. Lietuva susigydydys visas žaizdas ir apreikš gyvybę ir galybę. Jos jėgos neišsemiamos!

TĖVYNAINIS.

APŽVALGA

Lietuvos Vyčių Seimas bus Cleveland'e, Ohio rugpiučio 27, 28 ir 29 dd., 1918 m.

“AR LIETUVA GALI BUTI NEPRIKLAUSOMA VALSTYBĖ ”

Lenkai gąsdina lietuvius, kad be jų “broliškos” globos lietuviai negalėtų pasilaikyti ir pastovėti ant savo kojų. Kad apie savarankišką lietuvių valstybę esą nei kalbos negali būti.

Yra ir lietuvių tarpe tokių “nevierinių Tamošių”, kuriems dyvais išrodo vien kalbos apie Lietuvą kaipo savystovę valstybę. Kad Lietuva turi užtektinai geras sąlygas būti tvirta valstybe ir skaityties drutesne už ne vieną kitą skaitomą ir gyvuojančią savarankišką valstybę, tą mes pamatysime iš privesto iš “Darbo Balso”, einančio Lietuvoje, straipsnio, užvardinto viršminėtu antgalviu. Pasi-skaitykime,

“Plotas ir Žmonės.

Dabartinėje karėje iškilo ir Lietuvos vardas, nors, be abejo, ne tam buvo šioji karė prasidėjus.

Jau nuo senai skelbėme Lietuvos nepriklausomybės reikalingumą. Mažiau turėjome progos pagalvoti, kaip ji atrodytų gyvenime.

Mūsų kraštas — Lietuva — susideda iš Kauno, Vilniaus ir dalies Gardino gubernijos su siaura pajurio juosta Kuršo gubernijoje.

Tas žemės plotas turi apie 106,832 kv. kilometrų*) ir turėjo 4,882,754 gyventojus (skaitmenys 1909-1910 metų).

Smulkiau išdėstant, jei skaitytis su vokiečių okupacijoms (užėmimo) ribomis, kurios, kaip tyčia, sudaro rytuosė mūsų žemės skiriamąją sieną, tai Lietuvos plotas susidėtų tokiu būdu:

	kv. kilm.
Kauno gub. (be vandeny)	—50,189
Vilniaus gub. (be Vileikos ir Dinonos apskr.)	—30,040
Gardino gub. (be Bielskio, Brastos ir Kobrino apskr.)	—25,720
Suvalkų gub. (be Augustavo ir Suvalkų apskr.)	—8,799

*) Kilometras — tai vienas verstas.

Naugarduko apskr. dalis (Minsko gub.) apie	—2,000
Kuršo pajurio juostelė (nuo Rusijos sienos ligi Šventosios upės) apie	—84

Iš viso 106,832

Lietuvos gyventojų tame pačiame plote buvo (1909—1910 m.)

gubernijoj žmonių	
Kauno	—1,750,700
Vilniaus	—1,438,220
Gardino	—1,147,550
Suvalkų	— 465,000
Kuršo	— 2,284
Minsko	— 80,000

Išviso 4,883,754

Savo tautybe didesnė pusė yra lietuviai, daugiau kaip 20% — gudai. Lenkai, žydai pasiskirstę po visą kraštą sudaro po 12% (nuošimčių).

Neprošalį butų sulyginus savo kraštas su kitomis mažomis Europos valstybėmis.

Mažiausią žemės plotą užima Belgija, kuri turi 29,455 kv. kil. su 7,451,903 gyventojų:

	kv. kilm.	gyventojų
Holandija	33,078	5,858,175
Danija	38,069	2,692,000
Šveicarija	41,324	3,765,002
Serbija	48,303	2,853,659
Portugalija	92,575	5,423,132
Bulgarija	96,345	4,329,108
Rumunija	131,353	6,960,000
Norvegija	322,981	2,382,698

Iš tų valstybių, kurios kaip ir Lietuva naujai tveriasi reikėtų pažymėti Lenkiją ir Suomiją.

Lenkijos sienos dar nėra nustatytos, bet jei skaityti lenkų tautos gyvenamas plotas, tai sudarytų maž daug 108,652 kv. kilom. su 3,059,934 gyventojais.

Išžiūrėję į tuos skaitmenis, randame, kad Lietuvos valstybė užimtų savo ploto didumu tarp šių mažų valstybių 5 vietą (iš 11), o gyventojų skaičiumi 6-tą.

Kadangi Lietuvos teritorija (žemė) siekia Baltijos jurą, tai ji turi tikrą, liuossą susisiekimą su pasauliu, su kitais kraštais.

Jeigu net reikėtų pasilikti Lietuvos valstybei tik etnografinėse ribose, t. y. tuo plotu, kur gyvena žmonės kalbantieji lietuviškai, tai ir tuomet Lietuva turėtų apie 70,000 kv. kilm., o jos gyventojai sudarytų 3 milijonus žmonių su viršum.

Tokiu būdu, išžiūrėję į mūsų tėvynę, matome, kad ji nėra nei permaža nei permenka, kad sudarius atskirą valstybę. Turime pripažinti, kad mūsų valstybė būtų ir didesnė ir daugiau būtų joje gyventojų,

kaip kuriose kitose valstybėse. Jeigu gi pažvelgsime, kaip tos valstybės (Serbija, Belgija) uoliai kovoja dėl savo nepriklausomybės, kaip toje kovoje darbo žmonių sluogsniai lieja su pasišventimu savo kraują, neša visas sunkenybes, tai suprassime, kad savo mažoje nepriklausomoje valstybėje jiems buvo gera, ir jie nenori būti dalimi kitos, kad ir didelės ir turtingos valstybės”.

Šie faktai vertėtų rimtai įsitėmyti lenkams, kurie nuolat mums į ausis zurzia keistas ir nerimtas pretensijas ir mūsų “nevierniems Tamošiams”.

IŠTIKIMYBĖS DIENA IR LIETUVIAI.

Šių metų liepos 4-tą dieną (Fourth of July) skiriama kaipo Ištikimybės Diena.

Tą dieną įvairios šioje šalyje gyvenančios tautos rengs manifestacijas, kuriose užreikš šios šalies valdžiai lojalinę, solidarumą ir pagarbą šios šalies visuomenei už jos dedamas milžiniškas aukas ant žmonijos aukuro. Ši šalis vedama augšto balso pašvenčia milžiniškas žmonių ir turto aukas. Gražiausias, sveikiausias šios šalies sluogsnis, žiedas tautos eina bangomis į kovą, kad nugalėti ir išginkluoti vokiečių valdžią, kuri užsimojo parblokšti visą pasaulį po savo kojomis ir su juomi pasiskaityti sulyg savo teisių.

Kaizeris ir jo valdžia negailestingai mina ir mūsų Tėvynę-Lietuvą. Nekalta lietuvių tauta keturis metus jau kentė baisiausią kankinimą ir sprespaudas.

Mes gyvi jos sunus eikime ir glauskime savas širdis su tais, kurie gina mūsų teises, kurie eina surišti rankas krūviams mūsų budeliams. Jiems paveskime mūsų simpatijas ir duokime galimą paramą.

Ištikimybės Dienoje -- liepos 4 d. rengiamose iškilmėse privalo dalyvauti kiekvienas lietuvis. Į tą iškilmę vadina mūsų tautos reikalai, jos ateitis. Ypač geistina, kad visas lietuvių jaunimas suprastų tos dienos prasmę ir dalyvautų jos paminėjime.

Pagerbkime šalį ir visuomenę, kuriai mes kalti už jos dideles pastangas: už kraują ir turtus!

NERAMI ŽINIA.

Lenkai darbuojasi, kad po kare jū valstybės siena priėtų jurą. Tai minčiai jie turi pritarėjų didžiųjų valstybių valdžių tarpe. Lenkai, organizuodami savo Liuosnorių karuomenę neva grumties iš vien su talkininkais labai gerai žinojo, ką darą. Talkininkai, ypač Anglija ir Francija lenkams už tai didelius pažadus daro. Nesenai Versaliuje, Prancijoje, įvyko svarbi talkininkų valdžių atstovų konferencija, kurios deklaracijos vienas punktas labai apeina ir mūsų ateitį. Jis skamba:

“Londonas, birželio 5. d. — Versaliaus konferencijoje Didžiosios Britanijos, Francijos ir Italijos premijierai susitaikė ant sekančios deklaracijos:

1. Sudarymas *suvienytos ir nepri gulmingos lenkų valstybės su liuosu priėjimu jurių* sudaro vieną sąlygą užtikrinimui pastovios, teisingos taikos ir ramybės Europai”.

Lenkai tuōju prižadū negali atsi džiaugti. Tečiau su juomi yra surištas ir mūsų tautos klausimas ir ateitis. Lietuviai neprivalo snausti. Mes turime pasakyti, kad per gyvą Lietuvos kuną neturi teisės rėpti jokia gretima tauta prie jos siekinių.

DR. ŠLIUPAS SUGRĮŽO.

Dr. Šliupas, Amerikos liberalų Europon siūstas atstovas, išbuves apie devynis mėnesius laiko kelionėje, aplankęs Rusiją ir kai-kurias Europos neutralės šalis, sugrįžo atgal Amerikon. Atstovas nemažai parvežė žinių apie Rusijos lietuvių gyvenimą, daug-ko sužinojo apie Lietuvos žmonių padėjimą.

Žmonės, kurie pažino Dr. Šliupą ir anksčiau, pasakoja, kad kelionė padarius jame nemenką intekmę. Sako, netekęs daug savo lašinių ir piktos tulžies, kurios visuomet budavo-ūztvinkęs prieš tikėjimą ir bažnyčią. Jei tas tiesa, ką žmonės sako, tai tas būtų sveikatai pačiam Dr. Šliupui ir nauda mūsų tautai.

ADMINISTRACIJOS
PRANEŠIMAS.

Lietuvos Vyčių 6-sis Seimas bus Clevelande rugpiučio 27, 28 ir 29 dd.

Pirmas šių metų pusmetis užsibaigia 30 d. birželio. Su liepos 1 d. prasideda antrasis metų pusmetis. Didžiama kuopų mokestis moka pusmečiais. Po 30 birželio ligi Seimo reiks dar keli “Vyčio” numeriai išleisti. Išleisime maždaug taip, kaip ligšiol, jei bus lėšų.

Kad organui neprisieitų apsisototi delei lėšų, prašytume kuopų mokesčius mokėti. Neverta atkreipti jokios domos į tai, kad Seimas mokesčių tvarką kitaip galės nustatyti. Jei ir nustatys kitokią, tai nebus kėblu susitvarkyti.

Dabartinės gyvenimo sąlygos visiems yra žinomos. Laikraščio leidimas dabar dvigubai sunkesnis, kaip metai-kiti anksčiau. Vyčiai savo organą privalo įvairiais budais remti. Užtad, čia primename visiems skolininkams ir kuopoms, užvilkusioms mokesčius, kad kaip galima pilniausia atsilygintų.

“Vyčio” Administracija.

VISŲ AMERIKOS LIETUVIŲ
DOMAI.

Iš kelių vietų mums pranešama apie lenkų pastangas iš lietuvių išgauti parašus po tam tikromis blankomis. Iš Pennsylvanijos ir New Jersey tulų kolonijų mums praneša, kad ten lenkai, vieną-kitą sulenkėjusį lietuvių pasigavę, vaikščioja po lietuvių stubas ir kalbina lietuvius rašyties po tula rezoliucija, kurioj buk užreikiama, kad *Lietuviai nori prie Lenkijos karalystės prisidėti*. Vaikščioja lenkai — parenkami žmonės lietuviams žinomi — dažniausia laiku, kuomet vyrų dirbti išėję, o iš moterų parašai įvairiais bauginimais išgaunami.

Į viršminėtus dalykus atsižvelgiant, kad nedavus progos svetimiems lietuvių prigauti, atsikreipiame į gerbiamą kunigiją, laikraščius ir visuomenės veikėjus, koplačiausia skelbti lietuviams iš sakyklų, per spaudą, draugijų susirinkimus ir visais prieinamais budais:

ir savo brolių, esančių Lietuvoje, tikro-
sius jausmus išreikšti.

Tik tau vienam šiandien rankos yra
nesurištos darbavimuisi Lietuvos labai
ir vien tik tu esi šiandieną tokiose aplin-
kybėse, kad Lietuvai morale, medeginę ir
reikalui esant, fizišką paramą pilnai gali
suteikti!

Imk pavyzdį nuo tikrų Amerikos su-
nų; suprask, kad gyveni tokiaime momen-
te, kada Tėvynė nuo savo sunų didžiausio
pasišventimo reikalauja. Broliai ir sese-
rys, sunėrę rankas — stokime prie darbo.
Musų pilnas prabudimas iš ignorancijos
miego tamsybių apuokus išvaikys. Šalin
vidujiniai nesusipratimai, šalin ginčai už
tuščią maišą. Šalin usnys nuo kelio! — jau-
nutė Lietuva prie liuosybės žengia!

Darbo pasisekimas priklauso ne vien
nuo organizacijos tobulinimo, bet nuo tos
organizacijos narių tobulinimosi.

Kiekvienas tikras lietuvis šiandieną
stovėdamas akyvaizdoje nors kad ir čia
paminėtų Lietuvai daromų skriaudų, pri-
valo savo menkus asmeniškumus mesti
šalin, privalo rauti usnis iš savo širdies.
Anot vieno rašytojo, "šiais milžiniškos
karės laikais būtų puikiu dalyku, jei mės
mažutę karę savo širdyje užvestume ir ją
laimėtume. O kaip tai būtų puiku, kada
su laiku galėtume pažvelgti į praeitį ir
prisimindami atšibuvusią karę, kuomet
išstisios tautos darė visiškus pasiaukavi-
mus, tuomet tai ir mes pasiaukavimo pa-
ties savęs išmokome. Liepsnos apvalan-
čios pasaulio širdį ir musų širdis palietė.
Mes tuomet pirmutinį kart savo gyvenime
išmokome apie save užmiršti." Ištikro, tai
butų puikus atsiminimai. Bet norint pasi-
šventimą padaryti, reikia nemažai pasi-
šventimo padėti.

Mes Amerikoje gyvenanti lietuviai
dar nesubrzdome prie usnių rovimo. Net
baisus Lietuvos padėjimas mus prie to ne-
paskatino. Tą liudija vienas vėliausių at-
sitikimų. Vienoje Suvienytų Valstijų da-
lyje keletas lietuvių kolonijų sutarė pa-
rengti liepos ketvirtoje dienoje "Lietu-
vių Dieną." Pelnas tos dienos manoma
skirti Tautos Fondui—kovai už Lietuvos
laisvę. Tos dienos rengimu užsiėmė jauni-
mas—vyčiai, klebonams prigelbstint. Pa-
sirodė, kad vienoje tų kolonijų, nors ran-
dasi gražaus ir veiklaus katalikų jaunimo,

bet jų prie vyčių netik nepriklausoma,
bet tulų asmeniškumų delei, vyčius žė-
minama.

Čia tai ir prasidėjo nesutikimai delei
tuščio maišo, delei vadovavimo—del pir-
menybės. Abi pusi savo vietinius—asme-
niškus reikalus dar iki šiam laikui sta-
to pirmoje vietoje. Čia tai ir pasirodė,
kad gražiuosius jaunimo tikslus usnys už-
stelbė.

Jaunime, del Lietuvos meilės, rauk
usnis iš savo gražios sielos darželio! Dar
kartą prisižiūrėk, o pamatysi, jei Lietu-
va kada nors buvo pavojuje, tai šiandieną
jinai didžiausiam randasi, ir kad jos iš-
gelbėjimas priklauso nuo tavo pasiauka-
vimo jos labai. Ar tą padarysi? Tą, ką
Tėvynė nuo tavęs ištroškusia širdimi lau-
kia. Kokį-gi jai atsaką duosi?

IŠMINTIES SĖKLOS.

*Žodis daug kalbantiems, o mažai
tesuprantantiems.*

Dažnai tenka susitikti su tokiais žmonėmis,
kurie mažai apie ką nuvokia, arba ir visai ne-
supranta, bet kalbėti mėgsta labai daug, ypač
apie tai, apie ką neturi mažiausio supratimo.

Labai sunku klausyti žmogaus, kuris daug
kalba, o mažai težino.

Kartą Demostenas, budamas svečiuose,
tulam jaunam vaikinui, labai daug kalban-
čiam, tarė:

— Jeigu tu daug žinotumei, tai taip daug
nekalbėtumei. Gaila, kad visiems laiką truk-
dai ir vargini kitų ausis.

Vėl, kartą Zenonas tulam daug kalban-
čiam jaunam vaikinui tarė:

— Mielas vaikelī, apmąstyk, kad gamta
žmogų apdovanojo dviem ausimi, o tik viena
burna, tas reiškia todėl, kad mes daugiau klau-
sytumėme, o mažiau kalbėtumėme.

Jei kalbi, turi žinoti ir suprasti, ką pats
kalbi.

J. V. Šešupė.

NIEKO NAUJO.

— Ar matai, kumą, paną, kuri antai au-
tomobiliuje su tuo dideliu ponu važiuoja?

— Matau, tai ką?

— Na, tai mano duktė!

— Sveikinu Tamsta! bene vedė?

— O ne! Jis vedęs, o jinai tai dar ne.

VASAROS DARBAI LIETUVOJE SENIAU.

Šitas vaizdelis parodo, kaip seniau Lietuvoje moterys triusė, kada vyrai turėdavo eiti baudžiavą dvarams ir lenkų ponams.

IŠ ANAPUS

IŠ KAREIVIŲ LAIŠKŲ.

(Čia dedame ištraukas iš Juozo B. Šaliuno laiško, rašyto iš Francijos. J. B. Šaliunas žinomas Vyčiams, kaipo vienas veikliausias organizacijos šulas, 1916-17 m. buvęs Centro raštininku; taip-pat žinomas plačiai lietuvių-katalikų visuomeni, kaipo vienas uoliausių veikėjų).

“J. S. M. Z.

Chicago, Ill.

Mielasis Matai:—

Tai sveikas-gyvas iš Senojo Svieta — Europos! Nemanyk, kad buvau pamiršęs: gyvenimo aplinkybės kaltos; civiliam gyvenime kas kita, kareiviui, ir tai dar karės laike, nėra nei kalbos apie pasirinkimą laiko ir t. p.

“Kas naujo pas jus? Kaip L. Vyčiai ir Jų organas “Vytis” Laimingi tai buvo laikai del manes, kada galėjau darbuoties jaunuolių tarpe. Dabartyje gyvenu vien tik svajonėmis-prisimini-

mais! O svajonėms dirva čia plačiausia.

“Prancija gan graži, panaši į mūsų Tėvynę su skaitlingais upeliais, gojais-gojeliais. Gegutė čia gieda: ku-ku, vyturėlis ankstųjį rytelį kad ir kanuolėms baubiant traukia savaip: čiru-viru. Retkarčiais ir pempė atsiliepia: gyvi-gyvi, ir dagilėlis savo linksmąjį: ulia-lia-lia... Žodžiu, gamta graži vaizdais ir viliojanti. Bet kokie karės pėdsakai čia baisūs! Aprašyti, apsaityti negalima, reikia matyti. Prisipažinsiu, Matai, kad tieji reginiai nekartą vertė įsivaizdinti mūsų Tėvynę-Lietuvą. Kareiviui verkti gėda. Bet, prisipažinsiu, kad daug kartų nakties tamsumoje verkiau-verkiau... Nemažiau sunaikinta ir Lietuva, gi pasaulio jai užuojautos toli gražu negalima lyginti... Nunai galinga Suv. Valstijų armija po vadovyte “Red-White-and Blue?” triuškina kaizerio ir jo junkerių gobšią galybę ir mes kareiviai pilnai tikime, kad paršivešime kaizerį, kaipo baidyklę ir negrišime, kol nepadarysime galo visiems jo junkeriams.

“Kur gyvenu? Nugi giriose, laukuose ir t. p. Pamatęs nepažintumei. Užauginau usus... tokio didžio, kaip, anot dzukų patarlės: “it Perkuno rugiai” “Poniška” išvaizda dingo. Kad panešti karės sunkenybes, reikia buti užartavotų žaliuku. Atliekamu laiku rašome, skaitome, žaidžiame, žodžiu sakant, “pane kas ką myli”. Tai viskas, ką galiu pasakyti. Nesuspėjau rašyti pirma atsišaukimą į Lietuvos Vyčių organizaciją, kad imtų aktyvišką dalyvumą Trečiosios Laisvės Paskolos kampanijoje, o ypač Raudonojo Kryžiaus. Juk tai vienintelis budas mūsų jaunimui (o gal dar ir dabar nevēlu) pasidarbuoti. Juk tai verta visais žvilgsniais.

“Kaip nusisekė “Motinos Sąvaitė”? Kaip Chicaga su savo įstaigomis ir srovėmis? Labai man gaila, kad ligšiol negavau jokio laikraščio. Siųsk man “Vyčių” ir koki-nors Chicagos anglų dienraštį. Iš kalno ačiū!

“Ar jau rengiatės prie Vyčių kongreso? Prisiųsk man Europoje esančio L. Vyčių skyriaus adresą, prašau! Gal turėsiu progos juos atlankyti. Ir gal gali gauti kun. Matulaičio Londone gyvenančio adresą, taip-pat “Išivių Draugo”.

“Visko tenka pergyventi ir visokių valandų. Gyvenimas beveik nepavydėtinas.

“Tai ir linkėdamas viso labo visiems pažįstamiems ir pažįstamoms kodidžiausio pasisekimo, podraug spausdamas Tamstos dešinę, sakau: Su Diev! Nors apskui ir siaučia mirties audra, vis tik gyvenkime ta viltimi, kad pasimatysime.

Lig laimingo pasimatymo!

Kar. J. B. Šaliūnas”.

(Čia kitas laiškas, rašytas iš Francijos Jono Kazanausko tam pačiam asmeniui. Jonas Kazanauskas ypač labai gerai žinomas Chicagos lietuviams, kurių tarpe, kaipo veikėjas, lošė svarbią rolę. “Vyčio” red.)

Mielasai:—

Paskutiniaisiais laikais per 2 mėnesius tikrai turėjau čigonišką gyvenimą; — kasdien naujoj vietoj, bet dabar atrodo, kad apsistojau ant ilgesnio laiko.

Atvažiuoju į paskirtą vietą, susitinkau su sergeant J. Klimowicz (žinomos lietuvių dainininkės O.S. Pocienės brolis). — Nustebo vyras pamatęs mane ir nežinojome iš kurio galo pradėti kalbėti. — Džiaugėsi jį, džiaugėsi ir aš. Vakare išėjome pasivaikščioti į Francijos kalnus ir susėdę ant viršūnės kalno, nuo kurio toli buvo matyti raudoni stogai ir baltos sienos kaimietišku namų. Puikus vaizdeliai! Paukščių čilbėjimas daug pridavė svajonės apie palikusius draugus ir pažįstamus už jurių! Bekalbant, atsiminėme apie visus. Sugrįžus atgal į miestą, J. Klimavičius užsiprašė pas save svečiuosna. Apsigyvenęs tikrai aristokratiškai — privatiškame name ir turi atskirą kambarį. (Tuo pačiu laiku mano “kambarys” buvo “ankštas”: sienos stoginės, o lova — “padlagos”. Bet dabar susiradau geresnę vietą ir esu patenkintas). Dirbu Finance ofise po 8 val. kasdien (7 dienas savaitėje). Darbo daug, bet tas man patinka ir laikas bėga greitai, taip kad nespėju nei dienų skaityti. Tai tiek apie save. Apie karę aš nieko nerašysiu, nes nieko ir nežinau. (Tikiu, jūs žinote 99% daugiaus apie karės stovį, negu aš).

Nieko taip neišsiilgau, kaip Vyčių Choro. Prisimenu dažnai ir net sapnuoju apie suvėlavusius narius į repeticijas ir apie pono A. S. Pociaus darbštumą. (Lig išeisiant karuomenėn J. Kazanauskas buvo minėto L. V. Chicagos Apskričio choro pirmininku. Užtat jam ir rupi choras ir jo reikalai. “V.” red.). Kaip ten “žvaigždutės” ir ponas J. Kudirka? Ar teberiamia savo balsais Vyčių Chorą? Išsiilgau! Ir liko tik svajonės! Atiduok geriausius linkėjimus choro nariams ir valdybai.

Miestas, kuriame apsistojau senas. Gatvės siauros. Blokas nuo mano buto, randasi sena katedra, o priešais katedros stovi stovykla Joannos D’Ark; apie stovyklą žaliuoja daugumas rutų, gvaizdikų, mėtų, jurginių ir kitokios rūšies kvietkų, Atrodo puikiai! Atsimena man lietuviškas darželis.

Tai tiek! Atiduok labas dienas visiems! Tikiu, greitame laike karė pasibaigs ir pasimatysime.

Tavo Jonas.

KUN. J. J. AMBOTAS,

Šv. Trejybės par. klebonas, Hartford, Conn.

Antri metai yra Federacijos pirmūninkas. Didis jaunimo mylėtojas, pritariantis jo veikimui. Per jo nenuilstantį pasidarbavimą ir pritarimą, čia gyvuoja veik visų Katalikų organizacijų kuopos.

Yra L. Vyčių 6 kp. garbės nariu, Tautos Fondo 33 skyr. išdininkas, katalikiškos spaudos rėmėjas.

Pavizdingai kovojantis už LIETUVOS LAISVĘ ne tik žodžiu ir savo pasišventimu, bet ir gausiomis aukomis — mokėdamas po \$10.00 kas mėnuo į T. F.

Yra labai mylimas ne tik savų parapijonų, bet ir apielinkės kolonijų lietuvių.

KAS LINK LIETUVOS VYČIŲ KONGRESO.

Pradėsiu nuo kuopų. Kuopos privalo rinkti arba siųsti į Kongresą tokius atstovus, kurie į organizacijos reikalus yra indėję savo širdis ir kuriems rupi jos gerovė.

Tolesniai, kad kuopos ir pavieni nariai gerai apsvarstyti Vyčių spaustuvės dalyką arba reikalingumą josios steigimo. (Vyčiams spaustuvė būtinai reikalinga — apie tai negali būti dviejų nuomonių. Tai bus jų Centras, jų širdis, kuris neš gyvumą ir tvirtybę į visą organizaciją. “Vyčio” red.).

Toliau, kad kiekviena kuopa turėtų raportus raštu, kur išdėty priežastis, kas jai kenkia plėtoties, ir delko ji negali gyventi arba menkai gyvuoja, kas būtų reikalinga daryti, kad sustiprinus. Taip pat ir kitus dalykus, kuriuos kuopa matytų reikalingu iškelti viešai.

Kongresas apsvarstyti ir duotų savo ištarmę.

Kongresas turi išrasti budus, kaip kuopas padaryti gyvomis, kurios silpnai gyvuoja. Bene reiktų išrinkti tam tikrą komisiją, kuri rupintųsi jų augimu, jų gera tvarka, jų veikimu ir tt. To komiteto pareiga būtų išrasti budą, kaip geriaus naujus narius prikalbinti, kaip jiems rimtai išaiškinti L. V. organizacijos svarbą ir naudingumą. Tas komitetas turėtų pridaboti silpnas kuopas ir pridutų joms naujos pajėgos. Tose vietose, kur tik yra lietuvių, rupintųsi sudaryti Vyčių kuopą. Tokiu būdu galėtų daug gero padaryti organizacijai ir mūsų jaunimui.

Kitą metą L. Vyčių Kongresą laikyti visą savaitę, o ne 3 dienas. Imkime esperantistų pavyzdį. Jie savo kongresus laiko visą savaitę. Per tą laiką gerai susipažintume, apkalbėtume reikarus ir veikimui programą puikiai išdirbtume.

J. K. Mikas.

JIS “ŽINO” JĄ.

Mokytojas (rodydaams raidę E savo mokiniui): — Žinai tą raidę?

Mokinys: Taip, ponas mokytojau, iš mątymo žinau ją labai gerai, bet nežinau, kaip vadinasi.

RUKYMAS KENKSMINGAS.

— Mesk, Jonai, rukęs, juk tas kenksmingas tavo sveikatai.

— Bet aš rukau iš principo...

— Iš principo ar iš pypkės—vistiek kenksminga!

Dėdės Laiskai.

Parašė kunigas savo seserėnui.
Sulietuvino **BENDRUTIS**.

X. PASAULIS.

Kristus savo dieviškoje išmintyje permatė, jog pasaulis taip-pat pasielgs su Jo pasekėjais, kaip ir su Juomi kad pasielgė.

Nesirupink, jei pasaulis tau prieštarauja. Nes jeigu pasaulis bendrautų su tavimi, tąsyk turėtumei rupintis.

Ne patsai mokslas, bet mokslo ingijimas duoda mums discipliną (išauklėjimą).

Mielas Jonuti:

Vakar pastebėjau viename savaitraštyje, kurio vienintėlis tikslas, rodo, yra tai vesti kovą prieš "dabartinį dalykų stovį,"—blėdingą straipsnį, užvardintą—"Katalikų Bažnyčia prieš pasaulį." Keistas antgalvis. Net nusišypsojau skaitydamas. Mat, buvo sugalvota kaipo "smugis" katalikams, bet, kaip ir kiti panašios rūšies smugiai, jis "nepataikė." Paprastai kiekvienas žmogus, kuris yra maždaug apsipažinęs su Kristaus idealais, aiškiai mato, kad krikščionybė neišvengiamai eina prieš pasaulines teorijas; o pasaulio dvasia naturaliskai prieštarauja krikščionybės įstatams. Šio pasaulio vargdienių žmonių Bažnyčia—yra Kristaus Bažnyčia; nes ir svodbosna, šventraštyje paminėtosna, tiktai vargdieniai akli ir raiši teatėjo. Šio pasaulio "Dideli Žmonės" veikia atsisakė Bažnyčios įvairių pasaulinių priešasėių delei. Bažnyčia-gi, kurios pasaulis neapkenčia, turi buti tikra Bažnyčia; nes Kristus, dažnai perspėdamas apie pasaulio atkaklumą, savo mokintiniams pasakė: "Nesibijokite," sako, "jeigu pasaulis jus neapkęs." Kristus permatė savo dieviškoje išmintyje, kad pasaulis taip-pat pasielgs su Jo mokintiniais, kaip ir su Juo kad pasielgė.

Viskas, ką ligi šiol parašiau, buvo vien besistengimas pasakyti tau, mielas Jonuti, kad pasaulis turi apjuosęs šilkinį siulą aplink kiekvieną žmogišką esybę, ypač aplink jaunimą; ir kad be paliovos traukia mus šalin nuo to, kas yra

gera. Berods, tasai traukimas nuo gero niekad nebuvo toksai tvirtas, kaip kad šioje gadynėje. Pasauliui praturtėjus, švietvaikiai labiau yra užsispyrę reikalauti tokių pasilinksminimų bei žaislų, kuriuos vien tiktai turtai tegali ingyti. Demokratijai peržengus saugumo ribas, pasaulis reikalauja, kad visi suvaržymai būtų atmesti.

Pasaulis mėgina atitraukti žmonės nuo skausmo, nuo liudėsio, nuo darbo, nuo vargo, nuo pasistengimo; kitaip sakant, nuo viso to, nuo ko pirmiau priklausė pasišventimas bei didžiųjų darbų nuveikimas ir kokiais dalykais pasaulis šioje gadynėje džiaugiasi ir didžiuojasi. Pasaulis yra priešingas disciplinai, kurios priemonėmis didžiausi darbai bei augščiausi tikslai yra atsiekami to paties pasaulio naudui. Visų-didžiausias šios gadynės troškimas yra tai savotiškos rūšies liuosybė. Kiekvienas nori "gyventi savo gyvenimu," butent: kiekvienas nori buti saumyls. Gyvename "izmų" gadynėje, kurie besistengdami įvykdinti "gerus laikus" pasaulyje, paprastai užsibaigia "liudėsiu."

Keleta dienų atgalios, išvažiavęs iš miesto, pastebėjau du lauku. Vienas regimai buvo dirvonu per ilgus metus; o kitame buvo puikus kviečiai. Man pravažiuojant, tuojau tų abiejų laukų paveikslas atsimušė mano vaidentuvėje. Išrodė, jog dirvonu užleistas laukas buvo kada-nors panaudotas žolės auginimui. Nes vietomis buvo matyt besiplėtojanti didelė žolė, kame buvo įsimaišę visokios rūšies krumokšliai, maži, nususe medeliai, laukinės gėlės bei piktžolės. Savininkui tą lauką apleidus, pirmiausia karvažolėms bei pienėms atėjo garbingi laikai; nepoilingo ir šimtai mažyčių baltų balionėlių su sėklų gurbeliais pasipylė po visą lauką. Kožnas gurbelis pasėjo savo sėklą pievos laiškeliuosna; paskiaus užėjęs lietus nu-

plovė tą sėklą drėgnon žemėn. Ir čia neilgai trukus pasirodė pienės ir taip plačiai užkerojo nusmelkdamos naudingą žolę. Vėliaus išaugo ryžžolė, šviesiai geltonas augštas stiebas su keleta taip-pat geltonų dvokiančių žiedų ant pat viršunės; paskiaus pasipylė nesuskaitoma daugybė kitokių žolių. Ir kiekviena žolė nenuilstančiai kovojo už buvį. Ta kova ėmė gal keletą metų laiko; ir po to keleto metų laukas pasidarė tikru pavyzdžiu pasaulio be Kristaus, pavyzdžiu "laisvo pasaulio," pasaulio be varžymų. Piktžolės, suprantamas dalykas, yra ištvėrimas galingųjų, kurie, sulyg pasaulinės nuomonės, retai kada yra pageidaujami doroje žmonių draugijoje. Kiekvienas augalas turėjo liuosybę daryti taip, kaip norėjo. Kiekvienas, be abejonės, stengėsi daryti kuogeriausiai; ir štai ant ko tas viskas išėjo, kad žiurint į pasekmes to viso, darosi griaudu.

Antrasis-gi laukas turėjo tiktai kviečius—gražius kviečius, augštai išaugusius, varpomis pilnomis pribrendusių grūdų. Nieko tuose kviečiuose nebuvo, ko nebutų galima sunaudoti ligi-pat šaknų. Jie užėmė visą lauką. Na, ir kokia veikmė suteikė tokias puikias pasekmes? O-gi į tą lauką visų-pirma atėjo ukininkas su arklų arba plugu. Aparė jį pėdos giluma ir sudraskė velėnomis. Vėliaus jis atėjo su akėčiomis, išakėjo visas piktžoles. Ant galo, paėmęs kočylą, sutrynė kietžemio grumstus, sudraskė pasilikusias velėnas į mažus gabalėlius, taip jog liko tiktai minkštutė, daili žemė. Ir tąsyk ant to taip išardyto lauko jis pasėjo kviečius. Kada jau kviečiai parodė savo žalius diegus viršuje žemės, ukininkas vėl išėjęs pureno, kasinėjo žemę. Kviečiams pradėjus augti didyn, ukininkas vėl pasirodė savo lauke su matiku rankose, jis vėl iš naujo pureno žemę, apkasinėdamas savo dailiai augančius javus. Jis išrovinėjo kiekvieną blėdingą augalą, kuris butų galėjęs užkenkti jo kviečių gražiam augimui, bujojimui. Taip tai tasai ukininkas dažnai pagriždamas, vis gerino ir gerino savo lauką. Ir tokiu budu naudingas darbas pagaliaus buvo atliktas—išaugo dailūs kviečiai.

Katalikų Bažnčia yra slaptingas Kristaus kunas; katalikai yra naudingi

javai, auganti pasaulio lauke. Kaip tas laukas iš pradžios buvo prirengtas? Jis buvo prirengtas priemonėmis sulaužymo Kristaus kuno. Lyginai kaip anas laukas, Kristus buvo raižytas bei artas skaudžiausiai, be mažiausio pasigailėjimo. Nepaliko nei vieno colio ant Jo kuno, kuris nebutų sužeistu; nebuvo nei mažiausios dalelės, kuri nebutų suvilginta garbingu Jo krauju. Ir tąsyk iškrito iš Jo dieviškų lupų sėkla Žodžio Dievo, iš kurio išdygo krikščioniškas gyvenimas, kuris turėjo buti "surinktas į Jo kluonus." Slaptingas Kristaus kunas kas karts iš naujo buvo plaktas, badytas delei mūsų sielų išstobulinimo. Lietus Dievo malonės gausingai lija ant lauko bei javų, duodamas jiems stiprybę ir auginantį maistą. Tokiu tatau budu mūsų sielos yra auginamos Dievo pasauliniame lauke.

Svarbi pamoka iš to yra tai šio pasaulio skausmų bei vargų naudingumas. Katalikystė yra pastatyta ant skausmų pamato. Mūsų gyvenimas yra kaipo laivelis plaukiojantis šios žemės vargų bei rūpesčių jurėse. Meilė yra begalinis skausmas. Mes apturėjome žmogišką kuną mūsų motinų skausmuose; mes dabar keliauname į Amžiną Gyvenimą per skausmus, per vargus, per ašaras ir mirtį. Skausmai mus užlaiko Dievo prisakymų keliuose. Man rodos, be skausmo mes nei atsakančio krikščioniško išauklėjimo gerai atsiekti negalėtume.

Bet kadangi pasaulis prieštarauja skausmams ir nenuilstančiai jieško smagumų bei pasilinksminimų, iš to išeina, kad krikščionybė, kuri užgimė ir gyvena skausmuose, kuriai taip-pat yra lemta pasaulio delei skausmuose mirti privalo prieštarauti pasaulio dvasiai. Bet tas nuolatinis prieštaravimas, nepkentimas bei persekiojimai nėra butinai taip sunkūs krikščioniui-katalikui, nes jisai žino tikėjimo šviesoje, kas laukia jo anapus Didžio Skausmo vartų; jis žino, jogei arimas, akėjimas bei apkasinėjimas yra butinai reikalingas pasekmingam išauklėjimui.

Nors ir turėtumei gerą pasisekimą gyvenime, tai yra tokį pasisekimą, kuris prasideda šiame pasaulyje ir auga pagaliaus busiman, niekad perdaug nesibijok disciplinos bei skausmų. Nes be jų nie-

ko gero negalima nuveikti; gi per discipliną ir skausmus labai daug ką galima gyvenime atsiekti. Disciplina ištikrųjų sutrumpina bei palengvina visą gero išauklėjimo idėją. Tulas profesorius kartą kalbėdamas apie apšvietą, sako: "Jaunystėje verta yra prisilaikyti disciplinos." Bet-gi ne patsai mokslas, o tiktai mokslo ingijimas duoda mums discipliną. Juk ne tasai yra tikrai mokytas žmogus, kuris daug kalbų moka, arba pažįsta kai-kurias kitas mokslo šakas, bet greičiaus yra tasai, kuris naudojasi savo besistengimu, kad gerai išmokus ir supratus šiuos lygiai kaip ir kitus augštesnius dalykus, nes jis turi prakilnų išauklėjimą geroje disciplinoje. Tikrai mokytas žmogus yra tasai, kuris moka pažinti save ir susivaldyti. Upė be krantų visai nesivadintų upe. Garas neuždarytas visai jokios vertės neturi, kaipo spēka. Mintys be proto nėra naudingos. Meilė be pagarbos yra žema meilė. Bet-gi krantai yra disciplina del upės, cilindra—del garo, protas—del minties, o pagarba—del meilės. Viena labai svarbi intekmė, kurią religija tur i visą žmoniją, yra tai geras disciplinoje išauklėjimas, kurį religija duoda priaugančiam jaunimui. Be disciplinos nėra gero išauklėjimo. Francijos revoliucionieriai atmetė discipliną, ir aplaistė savo tėvų žemę žmonių krauju.

Gal but, daugumui išrodys keistai, kad aš patariu tan skausmų pamylėjimą; bet kada sakau "skausmas," aš noriu išreikšti aplamai visus tuos dalykus, kurie duoda discipliną: nemalonūs daiktai, kurie prirengia tave; sunkus darbas, kuris nuvargina tave; geros mintys, kurios užveria tavo sielos ausis nuo viso to, ką pasaulis vadina saldžiausiomis melodijomis. Tokį tatau skausmą aš reiškiu šiame laiške.

Be to skausmai pagerins derlingumą tavo sielos lauke. Taip jog jų arimas, akėjimas, purenimas bei pakasinėjimas prašalins visokias blėdingas piktžoles iš tavo sielos lauko, ir tu tąsyk galėsi ramiai sau augti, bujoti ir stiprėti doroje.

(Bus daugiau).

KAS NEMANDAGU.

Visi lietuviai, ypač jaunimas, turėtume išvengti darę nemandagumus. Labai nemalonu, kada žmogus, ypač jaunas, o apsieina visur ir visuomet storžieviškai. Čia paduodu keletą negeistinių papročių, kuriais prasižengiamė prieš mandagumą.

1. Nemandagu yra garsiai juoktis, ypač raizanties, linguojant šen ir ten, arba rankas mėtant.

2. Nemandagu skaityti, arba kelbėti, jei kiti kalba.

3. Nemandagu draugijoje bent su kuom kalbant krapštinėtis nagus, arba nosį. Reikia tai daryti nusikreipus į šalį.

4. Apleisti susirinkimą nepersiprašius susirinkusių.

5. Dėpčiojimas, arba žvilgtakiojimas ant asmenų, nors ir nepatinkamų, yra prasižengimu prieš mandagumą.

6. Draugijoje, dviejų tarp savęs pašnibždomis kalbėjimas, yra nemandagumo ženklų.

7. Svečią, atsilankiusį i tavo namus, ar kur kitur, kur tu butumei perdėtiniu, reikia prašyti sėsties, paskyrus jam vietą.

8. Susirinkime prieš asmenis, vertus pagerbimo, arba už savę senesnius, arba mokytesnius, visukuom gerbti, žodžiu ir apsiėjimu.

9. Per garsiai kalbėti, jeigu esi nepakviestas ko paaikškinti, taip-pat yra nemandagu.

10. Priėmus bent kokią dovaną, visuomet reikia mandagiai padėkoti, nors dovana butų mažiausios vertės.

11. Pačiam save persistatyti kalbėti bent kokiamė susirinkime, taip-pat nėra mandagu.

12. Pajuokimas, net ir nusišypsojimas iš kito kokiam nors atsitikime, taip-pat yra nepatogus darbas.

13. Šaipymasis iš kitų parėdų, arba iš pačių asmenų, taip-pat yra nemandagumo ženklų.

14. Nudavimas neapkentimo kokio nors asmens, yra labai žiaurus nemandagumas, ypač jei neišsitektumei senesniais.

(daugiau bus). J. V. Kovas.

Dar apie daug kalbančius be supratimo.

Kartą tulas jaunas, daug kalbąs vaikas, meldė garsaus kalbėtojo Isokrato, kad jį išmokytų gerai kalbėti, kaipo kalbėtoją. Tuomet mokslinčius jam atsakė šitaip:

— Mielas, už tokį darbą reikalausiu dvi-gubo užmokesties.

— Kodel-gi nuo manęs taip brangiai? — paklausė vaikas.

— Todėl, kad aš tave turėsiu draug mokyti dviejų sunkių dalykų. Pirmas, kad išmoktumei tylėti... O antras, tai jau kad kalbėti, — atsakė mokslinčius.

Daug yra narinčių kalbėti, bet mažas nuošimtis suprantančių apie ką kalba.

J. V. Šešupė.

KUN. I. J. KELMELIS,

šv. Petro ir Povilo par. Grand Rapids, Mich.,
klėbonas, naujos tvarkos šioje ūzuviių koloni-
joje nešėjas.

Panelė Liudvisė.

Kartą gražus jaunimo burelis susitarė eiti į laukus ir ten praleisti dieną: pasivaikščioti, pakvėpuoti tyru oru ir pasigėrėti pavasario jauna grože. Bet atėjus tai dienai, oras buvo drėgnas ir lytingas. Jaunimas po šv. mišių (tai buvo šventadienyj), — vieni gatvekariais, kiti automobiliais susirinko paskirton svetainėn, kur buvo susitarta pietautų. Lietus netik nesiliovė, bet vis labiau smaginosi. Jaunimas buvo neramus ir nekantriai laukė giedros.

Bet štai ateina Liudvisė. Tai jauna, augšta, graži mergina, labai malonaus veido, gražios iškaltbos ir karšta tėvynainė. Vos tik jinai atėjo, tarsi kitokia dvasia visiems padvelkė. Tuoj susidarė gyvai besisukantis jaunimo sukury. Kol jaunimas papietavo, pasikalbėjo, tuo tarpu nublaivėjo dangus, nušvito skais-

ti saulutė ir savo karštais spinduliais nudžiovino lietaus raras ir pėdsakus. Dabar visas jaunimas išėjo į laukus, kur linksmai žaidė, dainavo tautos dainas. Žali laukai, ir pievos draug su jų reginiais ir kvapu jaunimui priminė jo Tėvynę, gimtinę. Sykiu čia buvo ir Liudvisė, kuri nuoširdžiais pasakojimais jaunimo širdyse prikėlė gyviausius atsiminimus. Pasakojo jinai apie Lietuvos vargus, nelaimes, apie jos dabartinį padėjimą ir ateitį. Ragino šelpti nukentėjusius nuo karės brolius ir darbuotis del išgavimo Lietuvai laisvės. Jautrus jos žodžiai pataikė visiems į širdį, ir kaip bematant tarp žalių Amerikos laukų suaugo graži piniginė auka Lietuvai, o visų širdys pasiketino siekti prie Lietuvos laisvės, neatsižiurint į jokias kliutis nei sunkenybes.

Artinosi vakaras. Saulutė slėpėsi už girių ir kalnų, kviesdama visus į pasilsį. Pradėjus temti, visi apleido laukus ir traukė namuosna. Panelė Liudvisė ėjo viduryj visų apsupta. Ji pasakojo apie karę, apie tautos reikalus. Jinai sakė, kad jaunimas, jei jis nori buti naudingas savo tautai, turi apsišviesti, turi gerai pažinti savo tautą, mylėti jos kalbą, ir papročius.

Nakties ramybė ir tylą apsiautė gamtą. Grįžo jaunimas namo pilnas malonių atsiminimų, pilnas noro ir pasiryžimo darbuotis savo skriaudžiamai Tėvynei-Lietuvai.

Tuos gražius jausmus jaunimo krutinėse sužadino Liudvisė. Daugiau tokių panelių Liudvisių!

Katriutė

“VYČIO” SPAUSTUVĖS ĮREN- GIMUI AUKOS.

Gerb. p-lei A. Petrauskaitei:—

Aš, A. Kudžius, L. Vyčių 88 kuopos Donora, Pa. pirmininkas, prisiunčiu Tamstoms \$30.00 čekį del “Vyčio” spaustuvės. Musų nors mažytė ir jauna kuopa, bet ir nenori pasilikti nuo kitų. Laidu daugiau pasidarbuosime.

Su pagarba,

A.J. Kudžius.

Red. prierasas. L. Vyčių 88 kuopos \$30.00 auką “V.” spaustuvei Centras priėmė.

P-lei A. Petrauskaitei,

Waterbury, Conn.

Gerbiamoji Tamsta:—

Šiame laiške prisiunčiu čekį \$60.30 vertės. Tai L. Vyčių 4-tos kuopos (Chicago, Ill.) auka “Vyčio” spaustuvei.

Su tikra pagarba,

P. Varakulis,

L. V. 4 kp. išdininkas.

PRANAS ŽMUIDINAS,
pirmas žinomas Vytis už-
muštas Francijos karės lau-
kuose. (Skaityk plačiau apie
jį: "Už Lietuvą ir Žmo-
niją").

UŽ LIETUVĄ IR ŽMONIJĄ.

Valdžios telegramos į Kingstoną praneša, kad Vytis Franciskus J. Žmuidinas, priklausantis prie 32 kp., užmuštas vakarų fronte gegužės 7 d. š. m. Vėlionis buvo 23 metų amžiaus, gimė rugpiučio 9 d., 1895 m. Mill Creek, Pa. Kaip Suvienytos Valstijos sumanė siųsti ekspediciją į Meksiką, vėlionis tuom kart, bebudamas Columbus, Ohio, liuosnoriai pastojė į karuomenę balandžio 28 d., 1916 m. Išbuvęs Meksikoje apie vieną metą, gegužės 10 d. 1917 m. iškeliauvo į Franciją su savo divizija. Vėlionis buvo pirmutinis lietuvis kareivis iš Kingstono ir bene iš visos Pensylvanijos, kuris pasiekė Francijos šalį. Bebudamas tranšėjose beveik visą metą, vasario mėnesį š. m. buvo pagautas kulipkos ir sužeistas, bet neužilgo vėl stoji eilėn ir vėl balandžio 3 d. š. m. tapo sužeistas. Išbuvęs ligonbutyje vieną mėnesį, vėl ėmėsi savo pareigų, bet gegužės 7 d. buvo užmuštas mušyje. Vėlionis bene bus pirmutinis Vytis ir taip-gi pirmutinis lietuvis iš

Pensylvanijos, paaukavęs save išliuosavimui mažų ir pavergtų tautų nuo kaiserio letenos. Nors Amerike gimęs, jis atjautė savo Tėvynę-Lietuvą. Lai buna lengva jam Francijos žemelė.

Pažinęs.

Pastaba rasimokinimui.

Kartą Sokratas pasveikino tula žmogų, bet žmogus, pripildytas savos puikybės, mokslinčiui nieko neatsakė.

Sokrato draugai iš to labai pasipiktino ir pasmerkė tą žmogų.

Sokratas, ramindamas savo draugus, šitaip pasakė:

— Gerbiamieji, jei mes susitinkame sutvėrimą nepanašų į žmogų, ar tai mes turime ant jo pykti ir rustinties, jog jis žmogiškai nemo-ka pasielgti?... Anaiptol ne!... Visai nereikia stebėtis iš tokio žmogaus, kuris neturi dar to-kiu apšvietimo, kokį mes jau turime.

J. V. K...s.

CENTRO IŽDININKĖS ATSKAITA.

Nuo rugpiučio mėn. 1917 m. ligi gegužės 30 d., 1918 m., knygos rodo sekančiai:

Įplaukos:

Organas	\$2,115.23
Centro lėšos	380.53
Konstitucijos	26.89
Ženklieliai	105.60
Aukos insteigimui spaustuvės	452.85
Paskolos insteigimui spaustuvės	489.00
Fin. knygos	34.06
Viso	\$3,604.16

Išlaidos:

Organas	\$2,547.47
Centr. lėšos	92.05
Tautos išdui	157.45
Nepaprastos išlaidos	51.01
Viso	\$2,847.98

Trijų paskutinių mėnesių atskaita:

Nuo kovo 1 d. ligi gegužės 31 d. 1918 m. išlaidos buvo sekančios:

Redaktorius alga ir Administracijos išlaidos už vasario mėn.	\$108.60
Depazitas krasai (pačtai)	15.00
Atspauzdinimas "Vyties" ir vinietes No. 3 (44)	106.69
Redake. alga ir Admin. išlaidos už kovo mėn.	114.60
Atspauzdinimas "Vyties" No. 4 (45) ...	99.66
Atspauzdinimas "Vyties" No. 5 (46)	100.66
Redake. alga ir Admin. išlaidos už balandžio mėn.	107.65

Atspauzdinimas "Vyties" No. 6 (47) ..	97.46
Atspauzdinimas "Vyties" No. 7 (48)	100.96
p. J. Aukštuoliui sugražinta paskola ..	10.00
Centr. Raštinė (p. Aleksai už krasos ženklelius ir tt. ....)	7.58
Už finansines knygas	15.00
Centr. Iždininkei už krasos ženklelius ir tt	6.25
Petrui Bielskiui sugražinta paskola	10.00
Česlovui Valinskui sugražinta paskola ..	10.00
J. A. Bučniui už 50 konstitucijų ir kra- sos ženkleliai	7.27
Aleksai C. S. už spaudos darbus	8.20

Viso \$925.58

Inplaukų \$3,604.16
Išlaidų 2,847.98

Ižde buvo 1,839.73

Viso yra pinigais..... \$2,595.91

Kaip matote, organas inėjo į skolą. Prieš Seimą prašau visų skolininkų užsimokėti užvilktas mėnesines mokesčius, už vienietes (cuts) ir kitokias skolas, nes kitaip busime priversti pagarsinti visų vardus per organą.

A. E. Petrauskaitė.

Centr. Iždininkė.

L. VYČIŲ CONN. APSKRIČIO 7-tojo SUSI- VAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

L. Vyčių Conn. Apskričio 7-tas susivažiavimas įvyko birželio antrą dieną, šv. Jurgio parapijos svetainėje, Bridgeport, Conn..

Apskričio pirmininkui, Juozui Bružiui nepribuvus, raštininkė, Adelė Liutkevičiūtė, užėmė vietą. Pirmiausia buvo delegatų priėmimas.

Po to rinkta valdyba vesti susirinkimo tvarką. Išrinkta: pirmininku — Jonas Gruštas, pagelbininku — Ona Stalionaitė, raštininke, — Adelė Liutkevičiūtė, rašt. pagelbininke ir mandatų peržiūrėtoja — Ona Černauskaitė, maršalka — Juozas Juodis.

Skaitoma protokolas, kuris vienbalsiai priimtas.

Inešimai.

Hartfordo 6-tos kp.: 1. Kad Conn. Apskričio kuopos pasistengtų šimet kodaugiausia siųsti delegatų į Seimą ir vienbalsiai remtų, kad būtų įsteigta sava spaustuvė.

Nutarta: — Kad kiek kuopos išgali, tiek siųsti delegatų į Seimą; 7-tas Apskričio susivažiavimas nutarė, kad spaustuvės reikalai būtų atidėta ant toliaus.

2. Kad vieta del spaustuvės jau nebutų mainoma. *Nutarta:* — Pasiųsti pageidavimą nuo 7-to Apskr. susivažiavimo į VI-jį Kongresą, kad spaustuvė būtų įsteigta Pittsburgh'e.

3. Kad Apskričio išvažiavimas šimet būtų atidėtas. *Nutarta:* — Rengti išvažiavimą "Darbininkų Dienoje" (Labor Day), jei bus

galima, ir kad valdyba pasirupintų išrinkti vietą.

4. Kad visos Conn. Apskričio kuopos kas tris mėnesius siųstų raportą Apskričio raštininkei iš savo kuopos; apie veikimą, narių skaitlių ir tt. *Nutarta:* — Kad delegatai, važiudami į Apskričio susivažiavimą, raportus išduotų ant tam tikrai pagamintų blankų, kurias parupinti palikta valdybai.

5. Kaip geriausia galima Lietuvių kareiviams pagelbėti? Pakviesta kareivis A. Viečekis paaiškinti lietuvių kareivių pageidavimus, kuris pranešė, kad kareiviai daugiausia reikalauja literatūros. *Nutarta:* — Kad kuopos rengtų vakarus ir kad nuo kiekvieno vakaro pelno paskirtų mažiausia penktą nuošimtį del lietuvių kareivių.

Toliaus organizatorius J. Juodis išdavė raportą, bet pasirodė, kad nieko nebuvo veikama. Jei organizatoriai, organizuodami kuopas turės išlaidų, tai tame reikale patarta kreiptis į Apskritį.

Iždininkė išdavė raportą, kuris seka:

Išėigos:

P. Tamošiunui kelionės lėšos	\$7.00
U. A. Matuzaitėi	1.72
K. Čibirkai, laiškų išsiuntinėjimams ir tt. ..	1.68
Iždininkei	.40

Išviso \$10.80

Viso labo Conn. Apskr. ižde yra \$10.00.

Toliau nutarta Apskr. susiv. sesijos pradėti pusvalandį anksčiau, negu pirma budavo.

Kalbėta apie New Britain'o kuop. ir pasirodė, kad daugiau nieko negalima išrasti, kaip tik tai, kad toji kp. kreiptųsi į Hartford'o kuopą. O daugiau ištirinėti palikta ateinančiam seimui.

L. Vyčių Conn. Apskričio 7-tas susivažiavimas išreiškia viešą papeikimą toms Conn. kuopoms, kurios nesiūčia delegatų į Apskričio susivažiavimą.

Kad delegatai, atvažiuojant į Apskričio susivažiavimą turėtų nuo kiekvienos kuopos kokį-nors programėlį, tas inešimas nepriimtas.

Vieta sekančiam susiv. nutarta palikti valdybos rūpesčiui.

Inešta, kad valdyba būtų visiems metams renkama. Pasirodė, kad jau seniau buvo tas nutarta, bet nebuvo protokole pažymėta.

Nutarta, kad visos komisijos ar valdybos jei neišduos raportų žodžiu ar laišku, bus panaikintos.

Nutarta, kad Apskr. valdybos iškaščiai būtų mokami tik ant metinio susivažiavimo.

Nutarta Conn. Apskr. gegužinio išvažiavimo programą daryti su apgarsinimais ir tt. Palikta valdybai.

Conn. Apskr. pirmininkui, Juozui Bružiui, nepribuvus, ir del kitų priežasčių, pirmininku liko išrinktas kitas — J. J. Šiaučiu-
nas, pagelbininke O. Stalionaitė.

Organizatorius J. Juodis atsisakė užimti

tą vietą toliaus. Jo vieton išrinkta O. Stationaitė.

Pasirodžius, kad Apskričio izdo globėjai nereikalingi, todėl tos vietos panaikintos.

Sesijos uždaryta malda.

Conn. Apskričio raštininkė

A. Liutkevičiūtė,

Conn. Apskričio pagalbininkė

A. Černauskaitė.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA

CHICAGO, ILL.

L. Vyčių Chicagos Apskr. Choro metinis susirinkimas.

Birželio 7 d. Mark White Square parkučio salėje, kur buna choro pamokos, įvyko visuotinas choro narių susirinkimas. Valdyba išdavė choro veikimo ir stovio raportą. Choras visais žvilgsniais puikiai stovi. Turi 20 narių rėmėjų ir apie 100 narių veikėjų. Finansinė metų apyvarta siekė virš 600 dolerių. Įrengta eilė puikių koncertų, žymiai prisidėjusių prie pakėlimo mūsų dailės ir mūsų publikos skonio, kuri vis labiau ir labiau ima pagaidauti rimtesnių dailės pokylių.

Pasiulyta nauja chorui konstitucija. Senoji menka, ypač disciplinos nustatymo žvilgsniu. Naujos konstitucijos peržiūrėjimui išrinkta komisija: jos autorius J. Vilimas, choro vedėjas A. Pocius ir M. Zujus.

Vasaros metu nutarta įrengti choro išvažiavimą.

Nutarta atsisaukti į visų Chicagos kuopų Apskritį su tokiu prašymu, kad Apskritys pasirūpintų, kad visos kuopos liktų choro rėmėjais, įsimokėdamos nario rėmėjo \$20.00 mokestį choro izdan. Jei Apskritys neatliks šito prašymo, bus išrinktas agitatorius. Jis važiuos į kuopas, aiškins choro reikalus ir jo rolę, trauks narius ir jieškos medžiaginės paramos.

Vasaros metu choro pamokos neapsistos. Karštomis dienoms atėjus, pamokų laikas bus sutrumpintas, ir daugiau bus pašvenčiama gaidų studijoms, negu dainavimui.

Už ypatingą pasidarbavimą choro reikalams, suteikta garbės narių teisės ir pagarba choro vedėjui A. Pociui ir J. Kazanauskui. Vedėjas A. Pocius ne tik gabiai veda ir moko chorą, bet atiduoda visą širdį jo reikalams. J. Kazanauskas, kurį karuomenės pareigos paėmė iš choro, irgi buvo žymiausias choro darbininkas. Jis dabar Francijoje. Apie tą pagarbą, kurią choras suteikė už jo nuopelnus, nutarta jam pranešti laišku.

Sekantiems darbo metams išrinkta choro valdyba: pirmininku — J. Vilimas, raštininku — El. Jovaišaitė, izdininku — J. Janušauskas.

Čia norisi atkreipti jaunimo, mylinčio dailę, ir galinčio jai tarnauti, domą. Apskri-

čio choras, galima sakyti, dabar yra žymiausia lietuvių tarpe dailės pajėga. Jo rolė svarbi. Ją pasekmingai pildė. Ją valios pildyti dar geriau, kai augs vis į spėkas. Karė labai opiai atsiliopė į choro darbą. Pusė geriausių spėkų atskilo. Joms atpildyti reikia naujų. Snaudoti gražiai ir naudingai laiką jaunimas kitos tokios progos nesuras. Čia susieinama linksmaus jaunimo, čia tobulinama mūsų daina, kurią priešai guja ir veja iš Tėvynės pampangės; čia auklėjama mūsų dailė! Lankan tieji chorą nariai visur yra linksmi, užimantys. Jie susieis bent kur, užtrauks dainelę... Ji plaukia gyvai, smagiai. Smagu jiems ir kitiems.

Jaunime! Dailė — tai didelė žmonijos gyvenimo įvairintoja, kultūros kėlėja. Ateik, prisidėk ir padėk jai plėtoties ir klestėti.

Vyčių Apskričio choras pamokas laiko kas penktadienis Mark White Square parkučio salėje, Halsted ir 30-ta gatvė, nuo 8 val. vak.

Narys.

WORCESTER, MASS.

Iš Vyčių gegužinės.

Vietos Vyčiai padėjo daug triušo, kol N. Angl. Apskričiai įrengė gegužinę.

Viskas buvo įrengta gerai ir tvarkoje, tik, nelaimei, ištiko nepatogus oras.

Gegužinei vieta buvo aprinkta labai puiki. Tai "Worcester Agriculture Park'e". Žmogus, apsidairęs po šitą vietelę, rodos, neišeitumei iš jos. Užtad, neatsižvelgiant į nemažonų orą, vis-gi gegužinėje dalyvavo apie 2000 žmonių. Skaitlingai apsilankė ir iš kitų kolonijų Vyčiai, kaip va: Nashuos, Norwoodo, Atholio, Bostono ir Cambridges. Svečiai pribuvo iškilmingai. Jų vežimai buvo papuošti tautiškomis spalvomis.

Tos dienos programos buvo iš dainų, kalbų, beno-orkestros grojimo, apvalio svaidymo (base ball), lenktyniavimų dviračiais ir t. p.

Programą pradėjo inžangos kalba 26 kp. pirmininkė — p-lė O. Vasiliauskaitė. Po to trumpai kalbėjo gegužinės rengimo komiteto pirmininkas — Pr. Zataveckas, kuris išreiškė padėką atsilankiusiems. Dabar suvienyti Šv. Kazimiero bažn. ir L. Vyčių 26 kp. chorai užtraukė amerikonių himną. Dainuojant buvo

iškelta Suv. Valstijų vėliava. Sekant Lietuvos himnui, iškelta lietuvių vėliava su žirgvaikiu. Vėliava, tarsi, prabilo į kiekvieną lietuvi. Į ją visų akys buvo nukreiptos. Ji traukė domą, ji kalbėjo širdžiai ir jausmams! Chorams vadovavo A. Z. Visminas, orkestrai J. Kaveckas, beniai — J. Venclauskas. Po himnų sakė kalbą "Garso" redaktorius — L. Šimutis iš Brooklyno. Vaizdžiai nupiešė Vyčių organizacijos rolę, Vyčių darbus, Lietuvos praeitį ir dabartį. Kalbą užbaigė įspūdingu atkreipimu visų domos į Lietuvių Tautos vėliavą. Paskui sekė įvairūs duetai, solo ir chorų dainavimai. Gražiai pasižymėjo Norwood'o Vyčių choras mokomas J. Stasevičiaus.

Išeinant iš koncertų salės, buvo traukta paveikslai, kurie bus rodomi publikai ant judamųjų paveikslų (screen). Fotografavo J. Černius.

Sekė merginų gimnastika, apvalio svaidymas, pusemylio bėgimo lenktynės, dviračiais lenktynės, virvės traukimas, merginų ir moterų maišuose lenktynės, norwoodiečio juokų krėtimas, imituojant (sekant) Čaplin'o (Charlesi Chaplin) štukas. Ir įvairūs žaislai.

Viskas vyko puikiai, su skoniu.

V. M. Č.

PHILADELPHIA, PA.

Sekmadienyje, gegužės 21 d. vietinė L. Vyčių 23-čia kuopa Sv. Jurgio par. bažnytinėje salėje turėjo blaivų pasilinksminimo vakarą. Pelno jis kuopai davė \$23.00, prie kuopos pasižadėjo prisirašyti 10 naujų narių. Tautos Fondui suaukavo \$6.00, kurie pinigai liko globoje vietinio 106 skyriaus išdininko — V. Kuraičio. Be to, Vyčiai pasižadėjo stoti eilėn šelpėju vargančios Tėvynės-Lietuvos, apsidedant mėnesinėmis duoklėmis ir kai kurie jau iš anksto ir duokles užsimokėjo.

Didesnio veikimo sudarymui Vyčiams bene reiktų sudaryti savo chorą. Net šioje kolonijoje matosi tai idėjai tikra užuojauta ir medžiaga kaip suaugusių, taip ir mažų tarpe.

Valio, Vyčiai! Lai mūsų rimti darbai buna parama ir viltimi kankinamai Tėvynei-Lietuvai.

J. K.

NEWARK, N. J.

Praleidžiant vėsiusius laikus, o sutinkant šilumą, Newarko buvo labai smarkus veikimas, o ypač gegužės mėnesyje. Veikime neatsilikio ir Vyčiai.

Gegužės 19 d. Vyčiai statė didelį istorišką veikalą — "Išgriovimas Kauno Pilies", kuris labai gerai nusisekė. Nors buvo ir šilta, bet žmonių buvo pilna salė. Daugeliui reikėjo stovėti, neužteko sėdynių. Tik gaila, kad mes vietinėje svetainėje turime mažą estradą, kur

tokių didelių veikalų, kaip viršminėtas, negalima tinkamai lošti.

* 25 d. gegužės L. Vyčių 29 kuopos merginos surengė labai gražų ir indomų balių, vardu: "Obuolių balius", kuris padarė didelį įspūdį į susirinkusius, nes Newarko tokio balius dar nebuvo. Salėje buvo padarytas tam tikras sodas, medžių šakos apkabintos gražiais, raudonais obuoliais, kurie žmogų žavėte žavėjo; taip pat buvo ir kitokių įvairių medelių. Vienu žodžiu sakant, buvo tikras lietuviškas sodas. Iš daugelio susirinkusiųjų girdėjau, kad kaip gyvi dar nėra buvę tokiaime gražiame baliuje. Tą vakarą jaustasi Lietuvos sode: medeliai žaliuoja, obuoliai raudonuoja, kvietkeliai kvepia; žodžiu, visko pilnas. Žmonių buvo pilnutė salė.

Švelnutis.

ROCHESTER, N. Y.

Išleistuvių vakarėlis.

Gegužės 24 d. L. Vyčių 93-čia kuopa surengė išleistuvių vakarą savo kuopos nariams, įstojusiems karuomenėn: Pr. Milevičiui, J. Bartmonui, M. Senkui, J. Barzdilauskui ir K. Girviekiui.

Išvažiavimas.

Gegužės 26 d. L. Vyčių 93-čia kuopa turėjo pirmą išvažiavimą. Tai buvo vienas gražiausių išvažiavimų, kokius Rochesteris turėjo. Linksminanties ir žaidžiant, vietinės kuopos pirmininkas — K. Kairis prisiminė apie nukentėjusią Tėvynę ir prašė visų prisidėti aukomis. Visi pritarė. Aukavo šie: kun. J. Kasakaitis — \$2.00; K. Kairis — \$1.50; po \$1.00: K. Gaubis, M. Zdanevičius, Br. Koryzna, K. Dubiekiūtė, J. Gudinavičius, J. Mocijunas; po 50c.: O. Stučkūtė, J. Putrimas, A. Sečikauskas, T. Paluikis, J. Šukis, L. Jančaičiūtė, E. Šulčiūtė, K. Savičkas, F. Šlapelis, R. Šerelis, J. Braknis, V. Pikuniūtė. Viso stambesnėmis — \$15.50; smulkiomis \$4.05; labu — \$19.55.

P pinigai induoti vietos T. Fondo skyriaus išdininkui — K. Andriuškevičiui.

Garbė jaunimui už aukas kankinamai Tėvynei!

Katriūtė.

WORCESTER, MASS.

A. A.

Gegužės 27 d. su šiuo pasauliu persiskyrė Liet. Vyčių 26 kp. narė — Alfiną Barauskaitė. 8 savaites ligos buvo miesto ligonbutyje. Laidotuvės buvo gegužės 30 d. Visas laidotuvių apeigas atliko Vyčių kp. dvasiškasis vadovas — kun. J. Čaplikas. Vyčių kuopos nariai atidavė Alfinai prietelišką patarNAVimą. Kai kurie nariai dažnai lankė ligininėj, o mirus atminčiai prie karsto padėjo gyvų gėlių vainiką. Vėlionė turėjo 21 metus amžiaus.

Lai buna lengva jai šios šalies žemelė!

Vytis.

A. LAURAITIS,

Vyčių 38 kp. Kenosha, Wis.
narys, gabus monologų sakyto-
jas ir artistas. Išėina Dėdei
Samui tarnauti.

 CHICAGO, ILL.

Iš L. Vyčių Ch. Apskričio susirinkimo.

Paskutinis L. Vyčių Chicagos Apskričio susirinkimas įvyko birželio 3 d., Dievo Apveizdos par. svet.

Išskaičius pereito susirinkimo protokolą, sekė įvairių komisijų raportai: vakarų rengimo, lietuvių manifestacijos, Trečiosios Laisvės Paskolos reikalais, lietuvių karininkų reikalais, pikninko rengimo reikalais ir t. p. Daugiausia laiko praleista sutvarkymui pikninko reikalų, kurį Apskritis rengė birželio 9 d. naudai savo reikalų ir dalį pelno skiria nuo karės nukentėjusiems.

Tradicijinis išvažiavimas nutarta įrengti birželio 23 d., Willow Springs miškuose. Šis išvažiavimas manoma įrengti tokio upo ir atminties, kaip ir kitais metais. Daugiausia domos bus dedama į atminimą ir pagerbimą išėjusių ir išėisiančių karuomenėn.

Išrinkta komisija atstovauti Vyčius Ištikimybės Dienos — Liepos 4 d. — apvaikščiavimo. Komisija ingaliota tarties su kitomis organizacijomis tame reikale. Ligšiol Chicagos lietuviai prie Ištikimybės Dienos jokio rušimosi nerodė. Išrinkta komisija ingaliota, jei bus reikalas, darbą pradėti, kviesti ir raginti kitus. Komisijon išrinkta šie: muzikas A. Pocius, M. Zujus, Ig. Sakalauskas, J. Poška. Kas link Ištikimybės Dienos ir lietuvių dalyvavimo, Vyčiai mano, kad nors kiti neprisidėtų, visvien rengties ir dalyvauti.

Šito susirinkimo visą laiką užėmė vasaros darbų apsvartymas. Daug dalykų nesuspėta aptarti, todėl už poros savaitių, birželio 17

d. vėl šaukiamas Apskričio susirinkimas.
Susirinkime dalyvavo apie 45 atstovai.

Buvęs.

 BRIDGEPORT, CONN.

L. Vyčių Conn. Apskričio susivažiavimas.

Birželio 2-ą dieną čia atsibuvo L. Vyčių Conn. Apskričio 7-tas susivažiavimas.

Apie 2-ą valandą sesiją atidarė vietos gerb. kleb. kun. M. A. Pankauskas su malda ir trumpa prakalbėle. Apskričio valdyba užėmė savo vietas ir sekė svarstymai ir įnešimai. Viskas pasisekė puikiai: daug naujų reikalų nutarta ir senieji užbaigta.

Delegatų buvo 22 — iš Waterburio, Hartfordo ir Bridgeporto.

 37-tos kuopos veikimas.

Vietinė L. Vyčių 37-ta kuopa gerai gyvuoja ir eina vis gryn. Tą pačią dieną, kai Conn. Apskritys laikė savo susivažiavimą, buvo parengta vieša vakarienė. Dalyvavo didokas jaunimo burys, ne tik vietinių, bet ir svečių iš Waterburio ir Bridgeporto. Vakaro vedėju buvo J. Šaučiūnas. Laikė vakarienės buvo kalbos su įvairiais linkėjimais. Užsiminta apie kariujančius Vyčius ir įnešta padaryti auką. Viso inplaukė \$22.85. Vakarienės įrengimu pasidarbavo šie Vyčiai: J. Blažis, p-lė O. Kaluckaitė, A. Buivydaitė, M. Kavaliauskas. Lietuvos Vyčių vėliavos intaisymu rūpinosi šie: J. Juodis ir p-lė E. Baltušytė. Padėka jiems už tai!

 L. VYČIŲ CONN. APSKR. KUOPŲ DOMAI.

Gerb. kuopos, malonėkte pasirupinti su mokestimi Apskričio išdui. Jau arti pusmetis, o dar visi tyli. Atsiminkite ir tą, kad sumažinta mokestis — į metus nuo nario tik 6c.

L. Vyčių Conn. Apskričio išdininkė,

U. A. Matuzaitė,

460 Park Ave.,

Bridgeport, Conn.

 SHEBOYGAN, WIS.

Birželio 2-ą d. L. Vyčių 51-ma kuopa surengė vakarą su įvairiu programu. Statė scenoje 2-jų veiksmų dramą — "Nastutė". Programas prasidėjo Vyčių himnu. Vyčių choras dar dainavo liaudies dainelę — "Mergyte mano". Tada sekė veikalas "Nastutė". Tarpe aktų mažos Vytės sakė deklemacijas. Po vaidinimui svečias — gerb. kun. V. Kulikauskas pasakė jaunimui naudingą prakalbą, ragindamas jaunimą prigulėti prie Vyčių, lavinties scenoje ir dainavime.

Vyčių choras vėl dainavo tris dainas: "Vasara graži", "Eikim, sesės, į darželį" ir "Kaip-gi gražus, gražus rutelių darželis". Ant galo sekė tautos himnas.

Vakaro vedėja buvo p-lė V. Buivydžiūtė. Birželio 30 d. vietinė Vyčių kuopa rengia programą vietinės lietuvių parapijos naudai. Scenoje statoma komedija "Daina be galo".
Kp. korespondentas.

CHICAGO, ILL.

L. V. Apskričio pikninkas.

L. Vyčių Chicagos Apskričio pikninkas birželio 9 d. pavyko. Į pikninką apsilankė apie 900 publikos, daugiausia auklėto jaunimo ir inteligentijos. Publika čia laiką praleido smagiai. Buvo visokių įvairumų, pramogų: šokiai, muzika, bolėmis kuonų grovimas, ant lazdelių rinkių mėtymas. Vyčiai intaisė puikų restoraną su visokiais valgiais ir bufetą su blaiviais gėrimais. Diena kone ligi vakaro buvo graži, šilta, tai ir biznis gerai sekėsi. Todėl šis pikninkas duos nemažą pelno, kurio dalis skiriama kankinamai Lietuvai, o už kitą dalį Apskritis taisyšis puikią Lietuvos vėliavą.

Visos Vyčių kuopos suprato, kad Apskričio pikninkas, tai visų bendras reikalas. Todėl ir visos jį rėmė. Labai pavyzdinčiai pasielgė 13-ji kuopa nuo Town of Lake. Ji ankščiau jau buvo nutarusi tą pačią dieną turėti savo išvažiavimą ir buvo jau prisirengusi. Bet sužinojus apie bendrąjį Apskričio pikninką, ji jau supirktus surius ir kumpius sudėjo į rusis ir nusišamdė puikius vežimus atpyškėjo į bendrąjį pikninką. Šį pavyzdį visi sekdami, parodysime, kad suprantame discipliną ir bendrų reikalų rėmimo svarbą.

Pikninke neapsieita be nemalonaus incidento. Burys West Side's t. vad. "cielikų" atvažiavo išlieti savo kerštą ant Vyčių. Susigavę vieną nemėgiamą Vytį, išitraukė savo tarpan ir jį apkulė. Nuskriaustasis apsiskundė savo draugui. Draugas pareikalavo neramiųjų gaivalų pasiaiškino, už ką jie tą asmenį muša ir kam betvarkę čia daro. Tada gavo ir šis per ausį. Pasekmės iš to viso išėjo prastos. Neramūs gaivalas buvo numalšintas šaltais įrankiais ir išsinešė iš pikninko. Ar šiaip ar taip — nuotikis šlykštus. Kad nereiktų prakilniam jaunimui buti liudininku tokių scenų, paskui lyg kokią juodą dėmę nečioti širdyje, visuomet reikėtų samdyti tvarkos dabotojus — "kočeluotą dėdę", kad reikale neramiųjų gaivalų sprandus nereiktų kitiems kaustyti. X.

PHILADELPHIA, PA.

(South Phila.)

Lietuvos Vyčių 3 kp. birželio 3 d. laikė susirinkimą. Nutarta įrengti išvažiavimą į Burholm Park'ą.

Delegato rinkimas į Seimą palikta kitam susirinkimui.

Svarstyta apie dalyvavimą parodoje liepos 4 dieną — Ištikimybės Dienoje. Apie tai susižinoti išrinkta komisija.

Susirinkimas užbaigta malda.

Korespondentė.

GRAND RAPIDS, MICH.

Gerb. kun. I. J. Kelmelis užima Šv. Petro ir Povilo parapiją, kuri buvo labai apleista. Yra vilties jos atgaivinimo, nes sulaukėme jauną ir darbštų kunigą.

Gerb. kun. I. J. Kelmelis yra rimtas tėvynainis, blaivininkas, Vytis ir dvasiškas vadovas lietuviškų katalikiškų draugijų Grand Rapids. Linkime jam ištvermės apleistoje kolonijoje.
Vytis.

CLEVELAND, OHIO.

Gegužės 27 d. Tautos Fondo 88-ras skyrus surengė prakalbas su dainomis ir deklamacijomis. Kalbėjo įžymus veikėjas — Dr. J. J. Bielskis. L. Vyčių choras žavejančiai dainavo keletą dainelių.

Gegužės 31 d. laike Vyčių choro repeticijų su nariais atsisveikino Vineas Runta. Jis išėina karuomenėn. Buvo gabūs Vyčių ir L. D. Są-gos veikėjas.

Birželio 2 d. L. D. Są-gos 51-ma kuopa turėjo vakarą su prakalbomis, dainomis ir perstatymu "Kaminakrėtis ir Malunininkas". Veikalas pasisekė. Vyčių choras dainavo keturias dainas. Kalbėjo kun. F. Kemešis — žinomas visuomenės veikėjas.

Birželio 3 d. Liet. Vyčių 25-ta kuopa gerb. kun. F. Kemešiumi surengė prakalbas. Publikos prisirinko gana daug. Kalbėtojas atsakinėjo ir į klausimus, paduotus raštu. Tarpe jausmingai padeklemavo p-lė A. Kužmauskiūtė.

Clevelandiečiai labai dėkingi gerb. kun. F. Kemešiumi už atsilankymą.
M. J. S.

NIAGARA, FALLS.

Birželio 9 d. buvo L. Vyčių 92 kp. mėnesinis susirinkimas. Šitame susirinkime kilo ginčų delei paveikslu tilpusio "Vyčio" 7-me num.: "Niagara Falls lietuviai ir Lietuvos vėliava". Musų kuopos numeris yra 92, o ten buvo parašyta 94. Įvyko klaida, už kurią atsiprašau kuopos narių.

Bet kas link korespondencijos, kuria nariai buvo nepatenkinti, tai nieko užmesti negalima. Atsiminkime, kad mes dar nieko gero nenuveikėme. Buvo rengiamas vakaras — nepasirodė. Kai Clevelando Vyčiai norėjo atsilankyti pas mus ir statyti veikalą, tai tas bu-

vo atmesta per mūsų nesusipratimus. Buvo Vyčių išleistuvės karuomenėn. Vakaras buvo rengiamas Vyčių vardu, bet ant keno vardo pasiliko?

Bet švinta ir mums nauja aušrelė. Susilaukėme gero tėvynainio — lietuvi kuniga—J. Vaicickauską, kuris bus mūsų Šv. Jurgio par. klebonu ir draug su mumis darbuosis tautinėje dirvoje. Jaunimas susilaukė sau gerą prietelį ir vadą.

J. Ž. Vytis.

PENN. APSKR. 7-tas SUSIVAŽIAVIMAS.

Lietuvos Vyčių Penn. Apskričio 7-tas susivažiavimas įvyko Wilkes-Barre, Pa., septintą (7) dieną liepos, 1918 m. Tad visos Apskričio kuopos malonėkite išrinkti delegatus ir siųsti į viršminėtą susivažiavimą.

Penn. Apskričio Rašt.,

Petras Burinskas.

~~XX~~

NAUJAS VEIKALĖLIS SCENAI.

“PASKUTINĮ JAU KARTĄ”

Apie nelaimės ir vargus mūsų brolių ir sesučių karės metu Lietuvoje.

Kaina 10 centų.

Knygų krautuvėms 50%.

A. ŽIVAITIS,

1641 Texas Ave.,

ST. LOUIS, MO.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Dvasiškas vad.: kun. H. J. Vaičiūnas, 3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirmin.: J. Bučnis, 407 So. Paca st., Baltimore, Md.

Vice-pirmin.: Navickas, 85 New Park ave., Hartford, Conn.

Raštin.: J. Aleksa, 14 Millbury st., Worcester, Mass.

Iždinin.: A. Petrauskaitė, 4 Congress ave., Waterbury, Conn.

Iždo globėjai:

J. M. Dumčius, 199 Noble Lane, Wilkes Barre, Pa.

J. Vaitekunas, Hartford, Conn.

V. Varžinskaitė, 249 River st., Mattapan, Mass.

Literatiškoji komisija:

Dr. J. J. Bielskis, 3613 Fourteenth St., Washington, D. C.

J. Bakšys, Athol, Mass.

J. Valančiūnas, Philadelphia, Pa.

O. Rozmanskis, Donora, Pa.

J. V. Kovas, 21 Congress ave., Waterbury, Conn.

Didžiausia

Krautuvė

Lietuviška

Chicagoje

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, aukso žiedus, šliubinius ir deimentinius, muzikas, gramofonus lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groti ir nemokantis visokių šokių: armonikas rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitarus. Taipgi vargonų pardavimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Mūsų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantis už Chicago orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

TELEPHONE DROVER 7309

Lietuvos Vyčių Taupimo ir Skolinimo Bendrovė

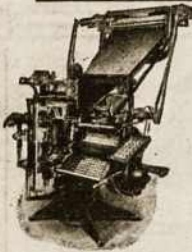
Mūsų bendrovė skolina pinigus savo nariams, idant pagelbėjus nusipirkti arba pasiranduoti namus, ir padeda nariams sutaupinti pinigus. Ši bendrovė yra regulieriškai peržiurima per valdžią (State of Illinois). Šita bendrovė moka daugiau procentų ant taupinamų pinigų, negu kokia kita Banka. Jeigu nori, kad tavo pinigai būtų geroje vietoje padėti, tai pradėk būti jos nariu.

Pastaroji Bendrovė turi regulieriškai susirinkimus kas panedėlis 7:30 val. vakare Šv. Jurgio parapijos svetainėje, kambarys No. 1, arba reikale kreipkitės pas raštininką:

P. BALTUTIS,

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jums Visiems Reikalinga

Intertype mašina del rinkimo raščių.

Nes kiekvienas skaitote knygas, o jas beskaitant nuplyšta, jeigu yra be viršų, o kai su viršais, tai ilgiau laiko

Mes apdarome visokias — senas ir naujas knygas, taip kaip Tamstos reikalausite. Taipogi turime įrengę NAUJĄ SPAUSTUVĘ sulyg vėliausios mados mašinomis. Ir atliekame įvairiausių spaudos darbus, kaip tai: knygas, laikraščius, konstitucijas, programus, laiškus ir visokių-visokiausių pasakelbimus, kokių tik kas reikalauja.

Užtai, gerbiamieji Vyčiai, kada turėsite kokį spaudos darbą arba knygų apdarymui, tai nepamirškite mūsų antrašo, o mes užtikriname, kad busite užganėdinti.

Su pagarba,
Kaulakiai Broliai. Sav.

THE LITHUANIAN PRINTING & BINDING HOUSE.

2214 West. 23rd Pl., Chicago, Ill.
Telephone Canal 107.

Nauja Knyga.

Vytė, Joanna Tamašauskaitė (Lakštutė), liepos mėnesyje 1917 m., išleido knygutę savo rašytų eilių. Didelio formato, 64 puslapių, ant geros popieros, su pagražinimais.

KAINA TIK 25c.

(Vienas kvoteris).

Gerbiamieji Vyčiai, paremkite pla-
platindami ją laike savo vakarų: tuo
sustiprinsite dvasią jaunos eilininkės. Ga-
lima gauti pas pačią autorę:

310½ Prospect St., Binghamton, N. Y.

P. S. Imantiems kartu daugiau, nu-
leidžiama didelis nuošintis.

Vyčių Vėliavos.

Vyčių kuopos, norint kad būtų vieno-
da ir tikra vėliava, meldžiame su užsaky-
mais kreipkities prie mūsų. Mes, kaipo
Vyčiai, teisingai darbą atliksime. Vyčiams
speciališkos kainos. Tap-pat išdirbame ant-
spaudas, ženklelius, karunas, įvairioms or-
ganizacijoms.

Mūsų ilgų metų praktika visus užga-
nėdins.

M. A. NORKUNAS,
340 So. Broadway, Lawrence, Mass.

“VYTIS”

Jaunimo dvisavaitinis laikraštis,

leidžia

Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$1.50
Pusmečiui	.75
Pavienis numeris	10c.
I užrubežių metams	\$2.00

“VYTIS”

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.

:o:—:o:

“VYTIS”

(The Knight)

Published twice a month by the
Lietuvos Vyčiai (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$1.50
6 month	.75
To Foreign Countries yearly	\$2.00

Advertising rates on application. All communica-
tions must be addressed:

“VYTIS”

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.